

KONKURRENSUTSÄTTNING AV INVESTERINGSSTÖD FÖR SOLCELLSANLÄGGNINGAR

Gäller från 29.11.2022 till 30.6.2026

I syfte att minska utsläppen av växthusgaser och uppnå de mål som finns uppsatta i Ålands energi- och klimatstrategi för 2030, har Ålands lagting, genom medel beviljade ur EU:s Facilitet för återhämtning och resiliens som är en del av den nationella återhämtningsplanen, beslutat att tilldela ett investeringsstöd för solcellsanläggningar. Ålands andel av EU:s fond för återhämtning och resiliens¹ för energiprojekt uppgår till 2 700 000 euro, varav 1 000 000 euro är reserverat för investeringsstöd för solcellsparkar. Enligt Finlands nationella reformprogram 2022 kommer Ålands landskapsregering att under år 2022 offentliggöra första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland². Enligt Finlands nationella återhämtningsplan³ och bilagan till Rådets genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan COM/2021/624 final, ska Ålands landskapsregering stöda investeringar i förnybar solenergi på Åland⁴ enligt investerings- och reformpaket P1C1I3⁵. Investeringarna, i form av stöd till stödbeviljade projekt, ska vara avslutade senast den 31 december 2025.

Ålands landskapsregering har fastställt följande stödvillkor:

1. Stödmottagare är ett företag med rätt att utöva näring i landskapet Åland enligt landskapslag (1996:47) om rätt att utöva näring och som innehar FO-nummer vid inlämnandet av ansökan.
2. Ett företag och dess dotterbolag kan enbart ansöka om stöd för ett projekt eller en anläggning.
3. Stöd beviljas inte till projekt belägna på mark som ägs av landskapet Åland, förutom i det fall sökande redan har ett pågående långtidsarrendeavtal med landskapet vid tidpunkten för inlämnad ansökan.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens. Mer information fås via denna länk https://ec.europa.eu/info/recovery-and-resilience-facility_sv,

² Finlands nationella reformprogram 2022. Länk till programmet;
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164006>

³ Sustainable Growth Programme for Finland: Recovery and Resilience Plan, länk:
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163363>

⁴ De projekt som stöds genom denna stödordning bidrar till de klimatförändringsmål som är kopplade till insatsområdena 028 och 029 med en klimatkoefficient på 100 % i enlighet med bilaga VI till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0624>

4. Stöd beviljas för anläggningar som ansluts till det åländska elnätet, och vars produktion säljs på den öppna elmarknaden, med minst 1 MW och som mest 5 MW i nominell effekt. Stöd beviljas för nya solcellsanläggningar som anläggs i landskapet Åland. Skriftligt förhandsbesked för inkoppling på stam- eller distributionsnät krävs av sökanden.
5. Stöd beviljas inte till stam- eller distributionsnätinnehavare.
6. Stöd beviljas inte till företag som erhåller landskapsregeringens stöd för samma åtgärd genom ett annat stödsystem.
7. Stöd beviljas inte till myndigheter, affärsverk och enheter som tillhör landskapet Åland, samt företag i ekonomiska svårigheter enligt EU:s reglering om statsstöd eller som är föremål för utsokningsåtgärder.
8. Stöd kan endast beviljas till projekt som genomförs och slutrapporteras senast 31 december 2025. Projektet eller en avgränsad del av projektet som finansieras av stödet får inte inledas före ansökan om stödet har registrerats som inkommen hos landskapsregeringen. Stöd ska anses ha en stimulans effekt om stödmottagaren har lämnat in en skriftlig ansökan om stöd till den berörda medlemsstaten innan arbetet med projektet eller verksamheten inleds⁶.
9. Stödet kan högst utgöra 30% av de godkända kostnaderna, dock högst 400 000 euro. Utbetalning av stöd sker efter inlämnande av redovisning över godkända kostnader. Godkända kostnader utgörs av:
 1. Kostnader för inköp och montering av relevanta maskiner och anordningar.
 2. Kostnader för byggnader relaterade till produktionsanläggningen.
 3. Kostnader för byggnadstekniska arbeten och övervakning av byggarbetet.
 4. Nätinnehavarens anslutningsavgifter.
 5. Berednings- och planeringskostnader förutsatt att de inte överskrider 20% av projektets sammanlagda godkända kostnader.
10. Ej godkända kostnader utgörs av:
 1. Fordon och annan lätt avyttringsbar egendom.
 2. Lönekostnader för egen personal, resekostnader och övriga administrativa kostnader.
 3. Räntor och andra finansieringskostnader.
 4. Övriga anslutningsavgifter (exempelvis fiberanslutning).
 5. Tillståndsavgifter.
 6. Mervärdesskatt.

⁶ Enligt artikel 2 punkt 23 i förordning nr 651/2014 definieras inledande av arbeten: antingen inledandet av bygg- och anläggningsarbeten som avser investeringen eller det första bindande åtagandet att beställa utrustning eller ett annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först, markförvärv och förberedande arbeten såsom att erhålla tillstånd och utföra genomförbarhetsstudier anses inte som inledande av arbeten; vid företagsförvärv avses med inledande av arbeten tidpunkten för förvärv av de tillgångar som direkt hänför sig till den förvärvade anläggningen.

11. Stöd beviljas enbart till organisationer vars projekt uppfyller samtliga kriterier i EU:s artikel 17 om principen att inte orsaka betydande skada (DNSH). Sex miljömål omfattas av taxonomiförordningen⁷:
 1. Begränsning av klimatförändringar.
 2. Anpassning till klimatförändringar.
 3. Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.
 4. Cirkulär ekonomi.
 5. Förebyggande och begränsning av föroreningar.
 6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.
12. Stöd beviljas under förutsättning att budgeterade medel för ändamålet finns. Vid prioritering mellan olika ansökningar beviljas stöd åt projekt baserat på jämförelsetal i bilaga 1.
13. Samtliga anordningar ska vara typgodkända (CE-märkta) inom EES-området.
14. De som beviljas stöd ska framhålla och synliggöra att finansiering kommer från EU⁸.
15. För att beviljas stöd krävs att sökanden har lämnat in de uppgifter som behövs för att bedöma och avgöra ärendet. Stödansökan ska innehålla följande uppgifter:
 1. Sökandens officiella namn, adress, e-postadress, företags- och organisationsnummer, företagsregisterutdrag över ägaruppgifter och bankuppgifter för utbetalning av stöd.
 2. Uppgifter om de verkliga ägarna, stödmottagare och underleverantörer, och förmånstagarna för stödet⁹
 3. Planerad nominell effekt inklusive skriftligt förhandsbesked för inkoppling på stam- eller distributionsnät. Ansökt stödbelopp med motivering.
 4. Projektets primära objekt, inklusive fastighetsbeteckning, kartutdrag och lagfart eller arrendeavtal.
 5. Ansökt bygglov för solcellsanläggningen.
 6. Projektbeskrivning, genomförandeplan och tidtabell.
 7. En uppskattning av projektets energiekonomiska konsekvenser, konsekvenserna gällande växthusgasutsläpp och andra betydande miljökonsekvenser samt sysselsättningskonsekvenser.
 8. Projektets specificerade budget (planering, uppbyggnad och drift), finansieringsplan och lönsamhetskalkyl inklusive kassaflöde för de första tio åren.

⁷ 'Do no significant harm' Technical Guidance by the Commission, länk: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_02_18_epc_do_not_significant_harm_technical_guidance_by_the_commission.pdf

⁸ Se information på kommissionens hemsida: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_sv

⁹ Ålands landskapsregering ska enligt gällande EU-bestämmelser identifiera och samla in uppgifter om stödmottagarens verkliga ägare och förmånstagare. Med detta avses en eller flera fysiska personer, som äger eller har bestämmande inflytande över den juridiska person som är stödmottagare. Företaget eller samfundet ansvarar för att identifiera förmånstagarna. Stödmyndigheten tar inte ställning till vem som är företagets förmånstagare. Anvisningar hur företag uppfyller denna punkt fås från landskapsregeringen.

Lagstöd

1. Markmonterade solceller är att beakta som en byggnad, för vilka bygglov krävs enligt 66 § i plan- och bygglag för landskapet Åland. Anläggning av en solcellsanläggning får inte stå i strid med gällande bestämmelser i plan- och bygglagen (2008:102) för landskapet Åland.
2. Understöd kan återkrävas om det framkommer att stödet utbetalats på grundval av felaktiga uppgifter. För återkrav av stöd gäller det som stadgas i landskapslagen (1998:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt landskapsgaranti.
3. Enligt 10 § 2 mom. a i landskapslag (2008:124) om miljöskydd krävs miljötillstånd för energiproducerande enhet eller anläggning bestående av en eller flera energiproducerande enheter, vilka har en effekt om minst 20 megawatt. Enligt 1 § i landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd krävs miljögranskning av energiproducerande enhet eller energiproducerande anläggning bestående av en eller flera energiproducerande enheter vilka har en effekt om minst 1 men högst 20 megawatt.
4. Stöd beviljas i enlighet med artikel 41, investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor, i EU-kommissionens förordning nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107 och 108 i fördraget.
5. Mottagaren av energistöd ska som en del av sin bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) föra bok över projektet med hjälp av ett eget kostnadsställe eller konto eller på annat sätt så att användningen av stödet kan övervakas utan svårighet.

Bilaga 1 - Jämförelsetal

Jämförelsetalet, som ligger till grund för beviljande av stöd, förutsatt att alla krav i stödordningen är uppfyllda, avgörs av solpanelernas nominella effekt och det ansökta stödbeloppet (W/€). Hög effekt i förhållande till det ansökta stödbeloppet ger ett stort jämförelsetal och ett stort jämförelsetal är mer fördelaktigt än ett lågt. Stöd beviljas till de projekt som har de högsta jämförelsetalen så långt som de tillgängliga medlen räcker.

Exempel på bedömning av jämförelsetal:

Effekt [MW]	Ansökt stöd	Jämförelsetal [W/€]
1.0	150 000 €	6.7
2.0	320 000 €	6.3
3.0	400 000 €	7.5
5.0	400 000 €	12.5

I detta exempel skulle projekt ett, tre och fyra beviljas stöd.

Bilaga 2 – Försäkran om DNSH-principens uppfyllande

De åtgärder som stöds genom denna stödordning ska vara förenliga med den tekniska vägledningen om principen om att inte orsaka betydande skada (2021/C58/01) och får inte omfatta följande verksamheter:

- i) Verksamhet med anknytning till fossila bränslen, inklusive användning i efterföljande led¹⁰.
- ii) Verksamhet inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem som leder till prognostiserade växthusgasutsläpp som inte är lägre än de relevanta riktmärkena¹¹.
- iii) Verksamhet med anknytning till avfallsdeponier, förbränningsanläggningar¹² och mekaniska/biologiska behandlingsanläggningar¹³.
- iv) Verksamhet där långsiktigt bortskaffande av avfall kan skada miljön.

Genom denna stödordning stöds endast verksamheter och investeringar som är förenliga med relevant miljölagstiftning på unionsnivå och nationell nivå.

¹⁰ Med undantag för projekt inom ramen för denna åtgärd för el- och/eller värmeproduktion samt tillhörande överförings- och distributionsinfrastruktur som använder naturgas och som uppfyller villkoren i bilaga III till den tekniska vägledningen om principen om att inte orsaka betydande skada (2021/C58/01).

¹¹ Om den verksamhet som stöds leder till prognostiserade växthusgasutsläpp som inte är betydligt lägre än de relevanta riktmärkena bör en förklaring av skälen till varför detta inte är möjligt ges. Riktmärken som fastställts för gratis tilldelning för verksamheter som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/447.

¹² Detta undantag gäller inte insatser inom ramen för denna åtgärd i anläggningar som uteslutande är avsedda för behandling av icke återvinningsbart farligt avfall, och inte heller befintliga anläggningar där insatserna inom ramen för denna åtgärd syftar till att öka energieffektiviteten, avskilja avgaser för lagring eller användning eller återvinna material från förbränningsaska, förutsatt att sådana insatser inom ramen för denna åtgärd inte leder till en ökning av anläggningarnas avfallshanteringskapacitet eller en förlängning av anläggningarnas livslängd, och att det finns belägg för detta på anläggningsnivå.

¹³ Detta undantag gäller inte insatser inom ramen för denna åtgärd i befintliga mekaniska/biologiska behandlingsanläggningar, om åtgärderna inom ramen för denna åtgärd syftar till att öka energieffektiviteten eller till att modernisera återvinningsverksamheten för att omvandla sorterat avfall till kompostering av bioavfall och anaerob nedbrytning av bioavfall, förutsatt att sådana insatser inom ramen för denna åtgärd inte leder till en ökning av anläggningarnas avfallshanteringskapacitet eller till en förlängning av anläggningarnas livslängd, och att det finns belägg för detta på anläggningsnivå.